

Colegiul Disciplinar de pe lângă
Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă R E

8 septembrie 2017

Nr. 10/8

Având în componența sa:

Președintele ședinței

Membrii colegiului disciplinar

mun. Chișinău

Valeriu Doagă

Elena Covalenco

Olesea Plotnic

Stelian Teleucă

Liliana Țurcan

Maria Orlov

Veronica Mocanu

Anatolie Galben

Verificând contestația depusă la 20 mai 2017 de dl Val Butnaru, director „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, împotriva Hotărârii nr.108/17 din 12.08.2016 a Completului de admisibilitate nr.2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, prin care a fost respinsă sesizarea privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării.

La data de 23.11.2015 și 06.12.2015 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii au parvenit sesizările dlui Adrian Gîțu, directorul General ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, nr.305-E/04 și nr.307-E/04, adresate Procurorului General (nr. de intrare 2478 p/m, înregistrată la Inspekția judiciară sub nr.1850 și repartizată la 08.12.2015) și Președintelui CSM (nr. de intrare 2387 p/m înregistrată la Inspekția judiciară sub nr.1850 și repartizată la 30.11.2015) privind dezacordul cu acțiunile judecătorului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială, admise în cadrul ședinței de judecată din 20.11.2015 la judecarea pricinii civile privind cererea de chemare în judecată a lui Plahotniuc V. vs Țopa V., Țopa V. și ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, intervenient accesoriu Filat V.

În motivarea sesizării se susține că judecătorul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială, în cadrul ședinței de judecată din 20.11.2015 la judecarea pricinii civile privind cererea de chemare în judecată a lui Plahotniuc V. vs Țopa V., Țopa V. și ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, intervenient accesoriu V. Filat, a ignorat cererea de recuzare declarată lui de avocații părților, prelungind examinarea pricinii, prin ce a încălcat normele imperative ale legislației.

Prin sesizare a fost solicitată tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Alexandru Spoială, în temeiul art.4 alin.(1) lit.b), c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nr.178 din 25.07.2014.

Poziția judecătorului vizat în sesizare.

La data de 17.12.2015 judecătorul Alexandru Spoială a prezentat nota informativă în care a depus explicații referitor la sesizarea parvenită în adresa CSM. Judecătorul a menționat că reprezentantul ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, Pavel Dumitru, i-a declarat 4 cereri de recuzare până la ședința din 20.11.2015, ultima fiind depusă în cadrul ședinței precedente din 09.11.2015. La

ședința din 20.11.2015, folosindu-se cu rea-credință de drepturile sale procesuale, avocatul Pavel Dumitru a declarat a cincina recuzare analogică celei precedente din 09.11.2015.

Considerând că recuzarea declarată se încadrează în prevederile art.52 al.(5) CPC, astfel este inadmisibilă, judecătorul A. Spoială a prelungit ședința de judecată. Însă avocatul dlui Țopa V., dna Ana Ursachi, împreună cu avocatul Pavel Dumitru, nemotivat au părăsit sala de ședință.

După ce avocații au părăsit sala de ședință, judecătorul A. Spoială a prelungit examinarea pricinii, dând citirii materialele cauzei.

Poziția Inspecției Judiciare.

Potrivit raportului Inspecției Judiciare din 28 decembrie 2015, sesizările dlui Adrian Gîtu au fost respinse, pe motiv că în procesul verificării circumstanțelor expuse nu au fost constatate careva abateri disciplinare, prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. În raport se menționează că aprecierile autorului sesizării, precum că judecătorul Alexandru Spoială a comis abaterile disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit. b), c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, *aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme; acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale și evidente; încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției*, sunt arbitrare, neîntemeiate și nu corespund materialelor cauzei, în legătură cu ce nu este temei pentru atragere la răspundere a judecătorului vizat.

Poziția completului de admisibilitate.

Completul de admisibilitate nr.2 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, prin hotărârea sa din 12 august 2016, nr.108/17, a respins sesizările Directorului General ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, Gîtu Adrian, din 23.11.2015 și respectiv 06.12.2015, adresate Procurorului General și Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, privind atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială.

În hotărâre se menționează, că în acțiunile judecătorului sesizat nu au fost stabilite careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către acesta a unei abateri disciplinare, pasibile răspunderii în temeiul art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Argumentele contestației.

La 20 mai 2017 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit cererea privind anularea Hotărârii Completului de admisibilitate nr.2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, nr.108/17 din 12.08.2016. Cererea a fost semnată de dl Val Butnaru, director „Jurnal de Chișinău Plus” SRL.

În contestație se menționează că, reieșind din normele procesuale civile, judecătorul este obligat să primească cererea de recuzare a sa și imediat să transmită cererea și dosarul președintelui instanței pentru a fi repartizată altui judecător în vederea examinării acesteia. De la momentul înaintării recuzării judecătorul recuzat nu mai poate efectua acte și acțiuni procesuale, deoarece față de el părțile nu mai au încredere, asupra lui planând suspiciunea de imparțialitate.

Prin urmare, după cum se menționează de autorul contestației, judecătorul A. Spoială a încălcat prevederile legale exprese, a aplicat din neglijență gravă legislația contrar practicii judiciare uniforme, acțiunile acestuia fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente, fapte, care constituie abateri disciplinare prevăzute de Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, art.4 alin.(1) lit. b), c) și i).

Prin contestația depusă s-a solicitat Plenului colegiului disciplinar admiterea acesteia și preluarea cauzei disciplinare spre examinare în fond.

Aprecieri Plenului Colegiului Disciplinar.

Examinând în ședința Plenului argumentele expuse în contestația depusă de dl Val Butnaru, director „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, împotriva Hotărârii nr.108/17 din 12.08.2016 a Completului

de admisibilitate nr.2 al Colegiului Disciplinar, precum și în nota informativă a judecătorului Alexandru Spoială, materialele cauzei disciplinare, Plenul colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă și de a menține hotărârea completului de admisibilitate al colegiului disciplinar, pentru următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art.29 alin.(2) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, *Plenul colegiului disciplinar, în cazul contestării hotărârii de respingere a sesizării, adoptă una din următoarele soluții: a) respingerea contestației și menținerea hotărârii completelor de admisibilitate ale colegiului disciplinar; b) admiterea contestației și preluarea cauzei disciplinare spre examinare în fond.*

Din materialele dosarului disciplinar se constată că la data de 17.08.2010 cet. Vladimir Plahotniuc a depus la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva cet. Țopa V., Țopa V. și ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, ÎM „Știri Media Grup” cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale. Pricina a fost repartizată spre examinare judecătorului Alexandru Spoială.

Pe parcursul ultimului an de examinare a cazului avocatul ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, Pavel Dumitru, a declarat 4 recuzări judecătorului Alexandru Spoială, care au fost examinate în ordinea stabilită și respinse ca neîntemeiate.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 20.11.2015, la ora 14.20, avocatul Pavel Dumitru i-a amintit judecătorului că la ședința anterioară (09.11.2015) i-a declarat recuzare, însă judecătorul care a examinat-o, a emis o soluție (încheierea din 09.11.2015), după părerea lui neîntemeiată, respingând recuzarea.

În aceste condiții, avocatul a solicitat să depună o recuzare repetată pe aceleași motive, însă mai argumentată, pentru ce a solicitat o întrerupere. Fără a aștepta decizia instanței, avocatul Pavel Dumitru a părăsit sala de ședință. La rândul său, judecătorul Alexandru Spoială a prelungit ședința de judecată. La ora 14.27 avocatul Pavel Dumitru s-a întors în sala de ședință și a informat instanța că a înregistrat în cancelarie recuzarea sa.

Avocații pârâților Ana Ursachi și Pavel Dumitru au menționat că judecătorul nu mai poate să examineze pricina, fiind obligat să transmită dosarul altui judecător pentru examinarea recuzării și au părăsit sala de ședință.

Recuzarea din 20.11.2015 (fiind bazată pe aceleași circumstanțe ca și cea din 09.11.2015) a fost apreciată de judecătorul Alexandru Spoială ca una repetată și inadmisibilă. Acțiunile avocatului au fost apreciate de judecător drept folosire cu rea-credință de drepturile procesuale, în scopul tergiversării termenului de examinare a pricinii civile la etapa finală. Conform prevederilor normelor procesuale, unele astfel de recuzări se consideră inadmisibile și judecătorul a considerat oportun de a prelungi ședința de judecată în lipsa avocaților, care au părăsit sala de ședință neîntemeiat încălcând solemnitatea ședinței de judecată și manifestând o lipsă de respect față de instanța de judecată.

Totuși, cererea de recuzare din 20.11.2015 a fost repartizată de președintele instanței de judecată judecătorului Sergiu Suvac, care a examinat-o la 24.11.2015, respingând-o prin încheiere corespunzătoare. După restituirea dosarului judecătorului A. Spoială, ședința de judecată a continuat și la data de 03.12.2015 pricina fost examinată în fond cu pronunțarea dispozitivului hotărârii prin care acțiunea a fost admisă parțial.

Conform prevederilor art.52 alin.(2) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr. 225 din 30.05.2003, *propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii pricinii în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea pricinii în fond.*

Alin.(5) din același articol stabilește: *În proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De*

asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sânt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sânt implicați în examinarea pricinii.

Potrivit prevederilor art.53 alin.(2) din CPC, *recuzarea judecătorului se hotărăște, în lipsa acestuia, de un alt judecător sau de un alt complet de judecată, de regulă în aceeași zi, iar dacă problema aceasta este examinată de instanța ierarhic superioară spre care se îndreaptă calea de atac respectivă, în cel mult 10 zile. Judecătorii care au făcut parte din completul de judecată și cărora nu le-au fost înaintate recuzări pot fi incluși în noul complet pentru soluționarea recuzării. Cererea de recuzare se soluționează în cel mult 5 zile din momentul depunerii.*

Plenul colegiului disciplinar accentuează că, în corespundere cu prevederile art.56 alin.(3) CPC, *participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.*

În contextul soluționării speței date, Plenul colegiului disciplinar consideră necesar de a face trimitere și la Recomandarea nr.28 a Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, „Privind unele aspecte ale aplicării Codului de procedură civilă la examinarea cererilor de recuzare”, care stabilește că *„dreptul la recuzarea judecătorilor în temeiurile prevăzute de lege (art.50 CPC) constituie o garanție a independenței și imparțialității instanței de judecată. Ordinea procesuală a soluționării cererilor de recuzare a judecătorilor (art.53 CPC), precum și limitele impuse de lege (art.52 CPC) pentru admiterea recuzărilor urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și creeze un echilibru necesar pentru înfăptuirea efectivă a justiției. De aceea nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sânt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sânt implicați în examinarea pricinii (art.52, alin.5 CPC.)”*

Pornind de la circumstanțele de fapt menționate *supra*, precum și reieșind din conținutul normelor legale menționate anterior, Plenul colegiului disciplinar consideră ca fiind neîntemeiate sesizările Directorului General ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, Gîtu Adrian din 23.11.2015 și 06.12.2015, adresate Procurorului General și Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii privind dezacordul cu acțiunile judecătorului Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială, or, în cadrul examinării procedurii disciplinare s-a stabilit că motivele invocate de autorul sesizărilor nu prezintă fapte ce ar putea constitui abateri disciplinare, prevăzute expres de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Astfel, reieșind din circumstanțele de declarare a recuzării, Plenul colegiului disciplinar consideră că judecătorul Alexandru Spoială a procedat în conformitate cu cadrul legal, continuând examinarea pricinii, deoarece în ședința de judecată reprezentanții părților doar și-au manifestat intenția de a declara recuzarea, ca mai apoi să anunțe că au depus cererea de recuzare în cancelarie.

În circumstanțele create judecătorul A. Spoială a avut tot temeiul de a continua examinarea pricinii, or o cerere de recuzare în ședința de judecată nu a fost depusă și nici declarată.

Plenul colegiului disciplinar reiterează, că mai mult ca atât, cererea de recuzare anunțată la 20.11.2015 a avut aceleași temeiuri ca și cererea de recuzare declarată la 09.11.2015, constituind, potrivit normelor enunțate, drept una inadmisibilă.

Plenul Colegiului disciplinar reține că în acest domeniu, nici legislația procesuală, nici practica judiciară, reflectată în hotărârile explicative ale Plenului Curții Supreme de Justiție, nici avizele consultative și recomandările Curții Supreme de Justiție, nu prevăd imperativ și explicit, care urmează a fi acțiunile judecătorului, imediat după declararea recuzării acestuia în baza unei cereri inadmisibile, declarate cu ignorarea prevederilor alin.(5) art.52 CPC.

În contextul celor menționate, Plenul colegiului disciplinar consideră că, în lipsa normelor imperative și practicii judiciare explicite aferente cazului dat, acțiunile judecătorului Spoială nu se încadrează în componența abaterilor disciplinare imputate judecătorului de autorul sesizărilor.

Totodată, Plenul colegiului disciplinar remarcă că judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care în urma verificării argumentelor sesizării s-a constatat existența unor temeuri rezonabile privind comiterea abaterii disciplinare de către judecător.

Concomitent, se notează că, potrivit pct. 6 al hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova, nr.28 din 14.12.2010, cât și pct. 8 al hotărârii Curții Constituționale, nr.12 din 07.06.2011, Consiliul Superior al Magistraturii și colegiul disciplinar, în calitate de instanțe disciplinare, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abaterii disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și latura subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu subzistă și deci nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Astfel, analizând cumulul probelor administrate în cadrul procesului disciplinar, Plenul colegiului disciplinar concluzionează că contestația depusă de dl Val Butnaru împotriva Hotărârii Completului de admisibilitate, nr.108/17 din 12 august 2016, urmează a fi respinsă cu menținerea hotărârii atacate, or, pe parcursul examinării cazului nu au fost stabilite careva circumstanțe, care ar confirma că judecătorul Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială, a comis o abatere disciplinară ce se încadrează în normele prevăzute de art.4 alin.(1) lit. b), c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

În contextul celor enunțate, conducându-se de prevederile art.29 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Respinge contestația depusă de directorul Jurnal de Chișinău Plus SRL, dl Val Butnaru, și menține hotărârea Completului de admisibilitate al Colegiului disciplinar, nr.108/17 din 12 august 2016, emisă în privința judecătorului Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, Alexandru Spoială.

Hotărârea este irevocabilă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac și intră în vigoare la data adoptării.

Hotărârea Colegiului Disciplinar se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președintele ședinței:

Valeriu Doagă

Membrii colegiului disciplinar:

Elena Covalenco

Olesea Plotnic

Stelian Teleucă

Liliana Țurcan

Maria Orlov

Veronica Mocanu

Anatolie Galben